

برنامه جدید دروس کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان‌شناسی همگانی شامل ۳۲ واحد
مصوب شورای برنامه‌ریزی دانشکده‌ی زبان‌های خارجی به شرح زیر می‌باشد :

الف) دروس اصلی - تخصصی ۲۲ واحد

ب) دروس اختیاری ۶ واحد

پ) پایان نامه ۴ واحد

جمع کل : ۳۲ واحد

الف) جدول دروس اصلی - تخصصی

مقطع کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان‌شناسی همگانی دانشکده‌ی زبان‌های خارجی
دانشگاه اصفهان

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	آواشناسی و واج‌شناسی	۱
-	۲	ساختواژه	۲
-	۲	دستور زایشی	۳
-	۲	معنی‌شناسی و کاربردشناسی	۴
-	۲	تحلیل کلام	۵
-	۲	زبان‌شناسی تاریخی و تطبیقی	۶
-	۲	تاریخچه‌ی زبان‌های ایرانی	۷
-	۲	استدلال نحوی	۸
-	۲	کاربرد نظریات نوین نحوی در زبان فارسی	۹
-	۲	زبان‌شناسی اجتماعی	۱۰
-	۲	روش تحقیق در زبان‌شناسی	۱۱
۲۲ واحد		جمع	

ب) جدول دروس اختیاری
مقطع کارشناسی ارشد رشته‌ی زبان شناسی همگانی دانشکده‌ی زبان‌های خارجی
دانشگاه اصفهان

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	آواشناسی اکوستیکی	۱
-	۲	زبان‌شناسی رایانه‌ای	۲
-	۲	زبان‌شناسی روان‌شناختی	۳
-	۲	اصول دستور زبان	۴
-	۲	زبان‌شناسی شناختی	۵
-	۲	مطالعات دانشمندان ایرانی و مسلمان در باره‌ی زبان	۶

تعداد دروس اختیاری ۱۲ می باشد که اخذ ۶ واحد آن اجباری است.

پ: پایان نامه

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۴	پایان نامه	۱

فهرست دروس کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی به تفکیک نیم‌سال آموزشی

نیم‌سال اول: ۱۲ واحد

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	آواشناسی و واج‌شناسی	۱
-	۲	معنی‌شناسی و کاربردشناسی	۲
-	۲	دستور زایشی	۳
-	۲	زبان‌شناسی اجتماعی	۴
-	۲	روش تحقیق در زبان‌شناسی	۵
-	۲	یک درس اختیاری	۶

نیم‌سال دوم: ۱۲ واحد

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	ساختواژه	۱
-	۲	تحلیل کلام	۲
-	۲	تاریخچه‌ی زبان‌های ایرانی	۳
-	۲	زبان‌شناسی تاریخی تطبیقی	۴
-	۲	کاربرد نظریات نوین نحوی در زبان فارسی	۵
-	۲	یک درس اختیاری	۶

نیم‌سال سوم: ۸ واحد

تعداد واحد		عناوین دروس	ردیف
عملی	نظری		
-	۲	استدلال نحوی	۱
-	۲	یک درس اختیاری	۲
-	۴	پایان‌نامه	۳

آواشناسی و واج شناسی Phonetics and Phonology

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی مفاهیم بنیادین آواشناسی و واج شناسی و مطالعه ی جنبه های مختلف نظام واجی زبان براساس نظریات جدید با تکیه بر زبان فارسی.

رئوس مطالب :

- ۱- مروری بر جنبه های مهم زنجیری و زبرزنجیری آواها در ارتباط با واج شناسی زبان
- ۲- بررسی نظریه های مختلف در مورد مشخصه های واجی: چامسکی و هله، لس، مشخصه های فیزیکی یا کوبسن و هله، مشخصه های تروبتسکوی و مشخصه های آوا-بنیاد لدفوگد
- ۳- بررسی مفاهیم بنیادین گونه ی اولیه ی واج شناسی زایشی: بازنمایی زیربنایی (واجی)، بازنمایی روساختی (آوایی) و...
- ۴- بررسی صورت بندی فرآیندهای واجی: خنثی شدگی، همگونی و... براساس گونه ی اولیه واج شناسی زایشی
- ۵- معرفی یک نظریه جدید واج شناسی و اعمال آن بر فرایندهای واجی زبان فارسی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع اصلی:

- Ball, M. J. & Rahilly, J. (1999). *Phonetics: The Science of Speech*. London: Arnold.
- Carr, P. (1993). *Phonology*. Modern Linguistics Series .London: MacMillan.
- Lass, R. (1984). *Phonology: An Introduction to Basic Concepts* . Cambridge: CUP.

منابع فرعی:

- Clark, J. & Yallop, C. (1995). *An Introduction to Phonetics and Phonology*. 2nd edition. London: Blackwell.
- Chomsky, N. & Halle, M. (1968). *The Sound Pattern of English*. New York: Harper & Row Publishers.
- Gussenhoven, C. & Jacobs, H. (1998). *Understanding Phonology*. London: Arnold.
- Kaye, J. (1989). *Phonology: A Cognitive view*. Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- O'Connor, J. D. (1973). *Phonetics*. Harmond Sworth: Penguin.
- Odden, D. (2005). *Introducing Phonology*. Cambridge: CUP.
- Schane, S. A. (1973). *Generative phonology*. London: Prentice-Hall, Inc.
- Spencer, A. (1996). *Phonology: Theory and Description*. London: Blackwell Publishing.
- ثمره، ی. (۱۳۶۴). آواشناسی زبان فارسی، آواها و ساخت آوایی هجا. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- کرد زعفرانلو کامبوزیا، ع. (۱۳۸۵). واج‌شناسی، رویکردهای قاعده‌بنیاد، تهران: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی.
- هایمن، ال. ام. (۱۳۶۸). نظام آوایی زبان: نظریه و تحلیل، ترجمه یداله ثمره، تهران: فرهنگ معاصر.
- یارمحمدی، ل. (۱۳۶۴). درآمدی به آواشناسی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

ساختواژه

Morphology

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی :- حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : آواشناسی و واج شناسی

هدف درس :

بررسی جایگاه ساختواژه در دستور، تجزیه و تحلیل جنبه‌های مختلف ساختمان و نقش واژه در رویکردهای ساختواژی با تکیه بر ویژگی‌های زبان فارسی.

رئوس مطالب :

- ۱- بررسی اجمالی جایگاه ساختواژه به عنوان یک حوزه‌ی مستقل در رویکردهای صورت‌گرا: ساخت‌های نحوی چامسکی، مدل‌های هله و آرونوف و...
- ۲- بررسی ساختمان و نقش واژه در نظریه‌ی ساختواژه‌ی واژگانی و نظریه‌ی بهینگی و دستور نقش‌گرای واژگانی و ...
- ۳- بررسی ویژگی‌های ساختواژی زبان فارسی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- Katamba, F. & Stonham, J. (2006). Morphology. Houndmills: Palgrave MacMillan.
- Scalise, S. (1986). Generative Morphology. 2nd edition. Netherland: Dordrecht.

منابع فرعی:

- Ackema, P. (2004). Beyond Morphology: Interface conditions on word formation. Oxford : Oxford University Press.
- Bauer, L. (1983). English Word-Formation. Cambridge: CUP.
- Bresnan, J. (2001). Lexical-Functional Syntax. Oxford: Blackwell.
- Chomsky, N. & Halle, M. (1968). The Sound Pattern of English. New York: Harper and Row.
- Haspelmath, M. (2002). Understanding Morphology. New York : Arnold.
- Lieber, R. (1992). Deconstructing Morphology : Word Formation in Syntactic Theory. Chicago: University of Chicago.
- Matthews, P.H. (1991). Morphology. Cambridge: CUP.
- Spencer, A. (1991). Morphological Theory. Oxford: Blackwell.
- Yensen , J. (1990). Morphology: Word structure in Generative Grammar. Amesterdam: John Benjamins.

دستور زایشی Generative Grammar

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی جنبه‌های مختلف دستور زبان زایشی و سیر تحول نظریه‌های نحوی با تمرکز بر نظریه‌ی اصل‌ها و عامل‌ها .

رئوس مطالب :

- ۱- بررسی سیر تحول نظریه‌های نحوی
- ۲- بررسی مقوله‌ها و نظریه‌های نحوی:
  - ساخت جمله
  - مقولات قاموسی و نقشی
  - مقولات تهی
  - نظریه‌ی تتا و نظریه‌ی حالت
  - نظریه‌ی مرجع‌گزینی
  - نظریه‌ی حاکمیت
  - نظریه‌ی ایکس تیره

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع اصلی :

-Poole, G. (2002). Syntactic Theory. UK: Palgrave.

- مشکوه الدینی، م. (۱۳۶۶). دستور زبان فارسی بر پایه‌ی نظریه‌ی گشتاری. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

منابع فرعی :

-میرعمادی، ع. (۱۳۸۴). نحو زبان فارسی (بر پایه‌ی نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی). تهران: سمت.

-دبیرمقدم، م. (۱۳۷۸). زبان‌شناسی نظری: پیدایش و تکوین دستور زایشی. تهران: سمت.

-Haegeman, L. (1994). Introduction to Government and Binding Theory. 2nd edition. Oxford: Blackwell.

-Cook, V. & Newson, M. (1996). Chomsky's Universal Grammar. 2nd edition. Malden: Blackwell Publishers.

- Chomsky, N. (1981). Lectures on Government and Binding. Dordrecht: Fortis.

معنی شناسی و کاربردشناسی
 Semantics and Pragmatics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس:

بررسی جنبه‌های گوناگون معنایی در سطوح مختلف زبانی بر اساس چارچوب‌های نظری معنی‌شناختی و کاربردشناختی.

رئوس مطالب:

- ۱- بررسی مفاهیم اساسی در معنی‌شناسی
- ۲- معرفی رویکردهای عمده معنی‌شناسی
- ۳- معنی‌شناسی واژگانی : روابط معنایی، هم‌نامی، هم‌معنایی و چندمعنایی، تضاد معنایی، روابط بین مصداق، دلالت و معنی، اجزاء معنای کلمه و غیره
- ۴- معنی در سطح جمله: جمله و گزاره، معنی‌شناسی شرایط صدق، معنای گزاره‌یی و محتوای گزاره‌یی، اجزاء معنای جمله، معنای جملات غیر خبری، معنای جملات متناقض، رابطه بین ساختار جمله و ساختار گزاره‌های منطقی
- ۵- بررسی معنی در سطح پاره‌گفت : معنای گوینده، معنای بافت و غیره
- ۶- پیش‌انگاشت و نظریه‌های معنایی
- ۷- اشاره‌ها و جنبه‌های معنایی آن

روش ارزشیابی :

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- Löbner, S. (2002). Understanding Semantics. London: Arnold.
- Lyons, J. (1995). Linguistic Semantics: An Introduction. Cambridge: CUP.

منابع فرعی:

- Cruse, D. A. (1986). Lexical Semantics. Cambridge: CUP.
- Frawley, W. (1992). Linguistic Semantics. Hillsdale, NJ: Laurence Erlbaum Associates.
- Hurford, J. R. and Heasley, B. (1983). Semantics: a Course Book. Cambridge: CUP.
- Levinson, S. C. (1983). Pragmatics. Cambridge: CUP.
- Lyons, J. (1977). Semantics. Vols. I and II. Cambridge: CUP.
- Palmer, F. R. (1981). Semantics. 2nd ed. Cambridge: CUP.
- Saeed, J. (1996). Semantics. Oxford: Blackwell.
- Yule, G. (1996). Pragmatics. Oxford: Oxford University Press.

-صفوی، ک. (۱۳۷۹). درآمدی بر معنی‌شناسی. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی.

- یول، ج. (۱۳۸۳). کاربردشناسی زبان. مترجمین: توانگر، م. و عموزاده، م. تهران: سمت.

تحلیل کلام

Discourse Analysis

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی- تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی متون گفتاری و نوشتاری فراجمله‌ای و مطالعه‌ی عوامل گوناگون زبانی و غیرزبانی در تعبیر آن‌ها.

رئوس مطالب :

- ۱- مروری بر پیشینه‌ی حوزه‌ی تحلیل کلام
- ۲- متن و ویژگی‌های آن (نوشتاری و گفتاری)
- ۳- بافت و تاثیر آن در تعبیر کلام
- ۴- مکالمه کاوی (نوبت گیری، پرکننده‌ها و ...)
- ۵- اصول همکاری و برقراری ارتباط
- ۶- تضمن، عبارت‌های احتیاط‌آمیز، نقش‌نماهای گفتمان
- ۷- تحلیل انتقادی گفتمان
- ۸- تحلیل گونه‌های کاربردی
- ۹- ارتباطات بین‌زبانی

روش ارزشیابی :

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- Brown, G. & Yule, G. (1983). Discourse Analysis. Cambridge: CUP.
- Johnstone, B. (2007). Discourse Analysis. 2nd edition. Oxford: Blackwell.

منابع فرعی:

- Gee, J. P. (2005). An Introduction to Discourse Analysis. London: Routledge.
- Cutting, J. (2002). Pragmatics and Discourse. London: Routledge.
- Mills, S. (2004). Discourse. 2nd edition. London: Routledge.
- Renkema, J. (2004). Introduction to Discourse Studies. 2nd edition. London: John Benjamin.
- Schiffrin, D. (1994). Approaches to Discourse. Oxford: Blackwell.
- Shokouhi, H. (2004). Analyzing Discourse. Ahvaz: Shahid Chamran University.

زبان شناسی تاریخی و تطبیقی

Historical and Comparative Linguistics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی تاریخی - تطبیقی زبانها و شناخت اصول حاکم بر تغییر زبان در سطوح آوایی، واژگانی - معنایی و نحوی با تأکید بر زبان فارسی.

رئوس مطالب :

- ۱- مروری اجمالی بر خانواده‌های زبانی ، زبانهای هند و اروپایی ، زبانهای ایرانی
- ۲- تبیین اصول حاکم بر تغییرات آوایی، تغییرات واژگانی و معنایی، تغییرات ساختوازی و نحوی با تأکید بر زبان فارسی
- ۳- بررسی و تحلیل فرایندهای دخیل در تحول زبان با تأکید بر زبان فارسی : فرآیند قرض گیری ، فرآیند قیاس و ...
- ۴- بررسی تأثیر عوامل جامعه‌شناختی و روان‌شناختی در تغییر و تحول زبان با تأکید بر زبان فارسی
- ۵- بررسی و مطالعه‌ی روش بازسازی زبان مادر

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید : -

منابع اصلی :

- Trask, R.L. (1996). Historical Linguistics. London: Arnold.
- McMahon, A. M. S. (1994). Understanding Language Change. Cambridge: CUP.

-آرلاتو، آ. (۱۳۷۳)، درآمدی بر زبان‌شناسی تاریخی. ترجمه‌ی یحیی مدرس‌ی، تهران: سمت.

منابع فرعی :

- Campbell, L. (2004). Historical Linguistics. 2nd edition. MIT Press.
- Lehmann, W. P. (1992). Historical Linguistics: An Introduction. 3rd edition. London: Routledge.
- Trask, R.L. (2000). The Dictionary of Historical Linguistics. Chicago : Fitzroy Dearborn.

-ابوالقاسمی، م. (۱۳۷۳). تاریخ زبان فارسی. تهران: انتشارات سمت.

-باقری، م. (۱۳۸۰). واج‌شناسی تاریخی زبان فارسی. تهران: نشر قطره.

-صادقی، ع. ا. (۱۳۸۰). مسایل تاریخی زبان فارسی. تهران: انتشارات سخن.

-گلفام، ا. (۱۳۸۲). تحول زبان. تهران: دانشگاه تهران.

تاریخچه ی زبان های ایرانی History of Iranian Languages

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی تخصصی	پیشیناز : -

هدف درس :

بررسی پیشینه ی زبان های ایرانی و اسناد و مدارک باقیمانده و شناخت تحولات آنها در ادوار مختلف تاریخی.

رئوس مطالب :

- ۱- زبان های جهان و رابطه ی خویشاوندی آنها
- ۲- زبان های هند و اروپایی و شعبه های مختلف آنها
- ۳- زبان های هند و ایرانی / آریایی
- ۴- زبان های غیر ایرانی دوره ی باستان (سومری، ایلامی و اکدی)
- ۵- زبانهای ایرانی باستان
- ۶- خطوط ایرانی باستان (اوستایی و میخی) و آثار باقیمانده از زبان های ایرانی باستان
- ۷- ساختمان دستوری ایرانی باستان
- ۸- زبان های ایرانی میانه:
- الف) گروه شرقی (سکایی، سغدی، خوارزمی، بلخی)
- ب) گروه غربی (پهلوی اشکانی / پارتی، پهلوی ساسانی / فارسی میانه)
- ۹- خطوط ایرانی میانه (خط پهلوی، خط مانی)، آثار باقیمانده از زبان های ایرانی میانه (گروه غربی)
- ۱۰- ساختمان دستوری زبان های ایرانی میانه ی غربی
- ۱۱- زبان های ایرانی نو

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- اورانسکی، ی.م. (۱۳۷۸). مقدمه‌ی فقه‌اللغه ایرانی، ترجمه از کشاورز، ک. تهران: انتشارات پیام.
- تفضلی، ا. (۱۳۷۶). تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام، تهران: انتشارات سخن.

منابع فرعی:

- آموزگار، ژ. و تفضلی، ا. (۱۳۷۵). زبان پهلوی و ادبیات و دستور آن. تهران: انتشارات معین.
- ابوالقاسمی، م. (۱۳۷۳). تاریخ زبان فارسی. تهران: سمت.
- اورانسکی، ی.م. (۱۳۷۸). زبان‌های ایرانی، ترجمه از علی اشرف صادقی. تهران: سمت.
- تاوادی، ج. (۱۳۴۸). زبان و ادبیات پهلوی، ترجمه از سیف‌الدین نجم‌آبادی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- صادقی، ع. ا. (۱۳۵۷). تکوین زبان فارسی. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد ایران.
- ناتل خانلری، پ. (۱۳۵۴). تاریخ زبان فارسی. تهران: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.
- یارشاطر، ا. (۱۳۷۳). زبان‌ها و لهجه‌های ایرانی، مقدمه‌ی لغت‌نامه‌ی دهخدا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

استدلال نحوی

Syntactic Argumentation

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز : دستور زایشی

هدف درس :

بررسی شیوهی استدلال نمودن براساس زبان شناسی جدید و مطالعهی ساختارهای زبانی براساس مبانی نظری و شیوه های عملی استدلال نحوی.

رئوس مطالب :

- ۱- تمایز استدلال نحوی و غیر نحوی
- ۲- بررسی ابعاد استدلال نحوی
- ۳- مقولات نحوی
- ۴- مراحل تکوین گشتارها
- ۵- جایگاه های اقماری و غیر اقماری

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع اصلی :

-درزی، ع. (۱۳۸۴). شیوهی استدلال نحوی. تهران: سمت.

-Haegeman, L. (2006). Thinking Syntactically. A Guide to Argumentation and Analysis. Malden, MA: Blackwell Publishing.

منابع فرعی:

- Napoli, D. & Rando, E. (1979). Syntactic Argumentation. Georgetown University Press.
- Lasnik, H. , Uriagereka, J. & Boecky, C. (2005). A Course in Minimalist Syntax: Foundations and Prospects. Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Soams, S. & Perlmutter, D. (1979). Syntactic Argumentation and the Structure of English. Berkley: University of California.

کاربرد نظریات نوین نحوی در زبان فارسی

Application of modern syntactic theories in Persian

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی- تخصصی	پیشنیاز : دستور زایشی

هدف درس :

بررسی نحوی کاربرد دیدگاه‌های نوین نحوی در تحلیل ساخت‌ها و مقولات نحوی زبان فارسی.

رئوس مطالب :

- ۱- بررسی اجمالی نحوی کاربرد دیدگاه‌ها و نظریات نحوی :
  - دیدگاه ساختگرا: نظریه‌ی مقوله و میزان
  - دیدگاه‌های نقش‌گرا: نظریه‌ی نقش و ارجاع
  - دیدگاه زایشی - گشتاری: دستور گشتاری و نظریه‌ی حاکمیت و مرجع‌گزینی
  - برنامه‌ی کمینه‌گرا
- ۲- انتخاب یکی از نظریه‌ها جهت تدریس به تفصیل و تحلیل ساخت‌های زبان فارسی براساس آن (با صلاح‌دید استاد)

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی:

- باطنی، م. (۱۳۴۸). توصیف ساختمان دستوری زبان فارسی. تهران: امیرکبیر.
- مشکوٰة الدینی، م. (۱۳۶۶). دستور زبان فارسی بر پایه‌ی نظریه‌ی گشتاری. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.
- مشکوٰة الدینی، م. (۱۳۸۴). دستور زبان فارسی (واژگان و پیوندهای ساختی). تهران: سمت.
- میرعمادی، ع. (۱۳۷۶). نحو زبان فارسی بر پایه‌ی نظریه‌ی حاکمیت و مرجع‌گزینی. تهران: سمت.
- میرعمادی، ع. (۱۳۷۹). نحو زبان فارسی و انگلیسی در قالب نحو برنامه‌ی کمینگی. تهران: انتشارات سخن.

منابع فرعی:

- دبیرمقدم، م. (۱۳۷۸). زبان‌شناسی نظری: پیدایش و تکوین دستور زایشی. تهران: انتشارات سخن.
- غلامعلی زاده، خ. (۱۳۸۰). ساخت زبان فارسی. تهران: احیاء کتاب.
- لازار، ژ. (۱۳۸۴). دستور زبان فارسی معاصر، ترجمه از بحرینی، م. تهران: انتشارات هرمس.
- ماهوتیان، ش. (۱۳۷۸). دستور زبان فارسی از دیدگاه رده‌شناسی، ترجمه از سمائی، م. تهران: نشر مرکز.

زبان شناسی اجتماعی Sociolinguistics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی - تخصصی	پیشنیاز :-

هدف درس:

مطالعه ی زبان در بافت های مختلف اجتماعی و فرهنگی و بررسی نحوی تعامل زبان و عوامل بیرونی.

رئوس مطالب:

- ۱- معرفی مبانی نظری رویکردهای مختلف زبان شناسی اجتماعی
- ۲- زبان شناسی اجتماعی کلان و خرد
- ۳- بررسی انواع رابطه ی بین زبان و جامعه
- ۴- بررسی مفاهیم گونه های زبانی، زبان و طبقات اجتماعی، زبان و جنسیت، زبان و شبکه اجتماعی، جامعه ی زبانی، زبان و فرهنگ، قوم شناسی ارتباط، همبستگی ساختار زبان و جامعه، برنامه ریزی زبانی و ...

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع اصلی :

- Chambers, J. K. (2003). Sociolinguistic Theory. 2nd edition. Oxford: Blackwell.
- Fasold, R. (1984). The Sociolinguistics of Society. Oxford: Blackwell.
- Fasold, R. (1990). The Sociolinguistics of Language. Oxford: Blackwell.

-Wardhaugh, R. (2002). An Introduction to Sociolinguistics. 4th edition. Oxford: Blackwell.

منابع فرعی:

-Coupland, N. Jaworski, A. eds. (1997). Sociolinguistics: A Reader and Coursebook. London: MacMillan.

-Downes, W. (1998). Language and Society. 2nd edition. Cambridge: CUP.

-Gumperz, J. and Hymes, D. eds. (1986) Directions in Sociolinguistics: The Ethnography of Communications. Oxford: Blackwell.

-Hudson, S. (1996). Sociolinguistics. 2nd edition. Cambridge: CUP.

-Jourdan, C. and Tuite K. eds. (2006). Language, Culture, and Society. Cambridge: CUP.

Mckay, S. L. and Hornberger, N. H. eds. (1996). Sociolinguistics and Language Teaching. Cambridge: CUP.

-Newmeyer, F. J. ed. (1988). Linguistics: The Cambridge Survey. Vol. IV, Language: The Socio-cultural Context. Cambridge: CUP.

-Paulston, C. B. and Tucker, G. R. eds. (2003). Sociolinguistics: The Essential Readings. Oxford: Blackwell.

-Romain, S. (1994). Language in Society: An Introduction to Sociolinguistics. Oxford: Oxford University Press.

-Saville-Troike, M. (1989). The Ethnography of Communication: An Introduction. 2nd edition. Oxford: Blackwell.

-Trudgill, P. (1994). Sociolinguistics: An Introduction. 4th edition. London: Penguin Books.

روش تحقیق در زبان شناسی Research Methods in Linguistics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اصلی-تخصصی	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی اصول، انواع و مراحل تحقیق در حوزه های مختلف زبان شناسی.

رئوس مطالب :

- ۱- مبانی و ماهیت تحقیق
- ۲- انواع تحقیق (کتابخانه ای، پیمایشی، میدانی و تجربی...)
- ۳- روشهای تحقیق (روش کیفی، کمی، و یا پیکره ای)
- ۴- مراحل تحقیق (انتخاب موضوع، مطالعات اولیه و تعدیل موضوع، جمع آوری داده ها ، توصیف و تحلیل داده ها ، نوشتن و بازنویسی)
- ۵- شیوه های جمع آوری داده: شامل نحوه ی تدوین پرسشنامه و مصاحبه، شیوه ی تدوین و سازماندهی مطالب
- ۶- ویژگی های سبکی نوشتار علمی
- ۷- سیستم ارجاع دهی
- ۸- چگونگی انجام جستجو در شبکه های الکترونیکی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	-	+

بازدید :-

منابع اصلی:

-فرهادی، ح. (۱۳۸۱). اصول و روش تحقیق در زبان‌شناسی کاربردی. ترجمه‌ی جواهری، ف. وهاجر خان،

م. تهران: رهنما.

-Wray, A. and Bloomer, A. (2006). *Projects in Linguistics: A Practical Guide to Researching Language*. 2nd edition. London: Hodder Education.

منابع فرعی:

-ساروخانی، ب. (۱۳۸۲). روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی، تهران: انتشارات دیدار.

-فراهانی، ح. و عریضی، ح. (۱۳۸۴). روش‌های پیشرفته‌ی پژوهش در علوم انسانی (رویکردی کاربردی برای دانشجویان رشته‌های رفتاری، علوم اجتماعی، علوم تربیتی، تربیت‌بدنی، مدیریت و علوم سیاسی). اصفهان: جهاد دانشگاهی واحد اصفهان.

-مارشال، ک. (۱۳۷۷). روش تحقیق کیفی. ترجمه از پارسائیان، ع. و اعرابی، م. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

-هومن، ح. ع. (۱۳۸۵). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سمت.

آواشناسی آکوستیکی Acoustic Phonetics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اختیاری	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی نحوه ی تولید اصوات زبان و تحلیل ویژگی های فیزیکی آنها بوسیله ی ابزارهای آزمایشگاهی.

رئوس مطالب :

- ۱- مبانی فیزیک صوت (ساختمان و ویژگیهای فیزیکی امواج و رفتارهای آنها، ویژگی های لوله های باز و بسته و ...)
- ۲- شناخت عملکرد اندام های گویایی در تولید صوت و بررسی نظریه ی منبع - صافی
- ۳- معرفی ویژگی های فیزیکی واکه ها و همخوان ها
- ۴- نحوه ی خوانش طیف نگاشت
- ۵- معرفی و آموزش حداقل یک نرم افزار آواشناسی فیزیکی

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید :-

منابع اصلی :

-Ashby, M. & Maidment, J. (2005). *Introducing Phonetic Science*.
Cambridge: CUP.

-Johnson, K. (1997). Acoustic and Auditory Phonetics. Cambridge, Mass: Blackwell.

- فرای، دی. بی. (۱۳۶۹). فیزیک گفتار، ترجمه از جهانگیری، ن. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.

منابع فرعی:

-Ladefoged, P. (2006). A Course in Phonetics . Fifth edition. Boston: Thompson Wadsworth.

-Ladefoged, P.(2006).Vowels and Consonants, second edition. Australia: Blackwell Publishing.

-Ladefoged, P.(2003). Phonetic Data Analysis, An Introduction to Fieldwork and Instrumental Techniques. Australia: Blackwell Publishing.

-Lieberman, P. & Blumstein, S. (1988). Speech Physiology, Speech Perception, and Acoustic Phonetics. Cambridge: CUP.

- سپنتا، س. (۱۳۷۷). آواشناسی فیزیکی زبان فارسی، اصفهان: نشر گاهان.

زبان شناسی رایانه ای Computational Linguistics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی :-
نوع درس : اختیاری	حل تمرین :-
	پیشنیاز :-

هدف درس :

آشنایی بارشته ی زبان شناسی رایانه ای و مهم ترین زمینه های کاربرد رایانه در پژوهش های زبانی.

رئوس مطالب :

- ۱- بررسی پیشینه و سیر تحولات رشته زبان شناسی رایانه ای
- ۲- بررسی مبانی داده پردازی ، سیستم عامل و زبان های کامپیوتری
  - معرفی مفاهیم و اصطلاحات اساسی
  - دستورگان (نرم افزار) و افزارگان (سخت افزار)
  - زبان های برنامه نویسی مناسب پردازش متن و پژوهش های زبانی و رسم نمودار گردش کار (فلوچارت)
- ۳- زبان شناسی رایانه ای و کاربردهای آن
  - کاربرد رایانه در مطالعات زبان شناختی (و آموزش زبان)
  - بسته ی برنامه های کاربردی ویژه زبان شناسی
  - پردازش زبان طبیعی و تجزیه و تحلیل آن با رایانه
  - واژه پردازها و خط فارسی، خواندن خودکار متن
  - ترجمه ماشینی و زبان شناسی رایانه ای
  - فرهنگ نگاری و زبان شناسی رایانه ای
  - زبان شناسی پیکره ای و بانک داده های زبانی

روش ارزشیابی :

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:-

منابع اصلی :

-Hausser, R. (2001). Foundations of Computational Linguistics.

2nd edition. Berlin: Springer.

- Ruslan, M. (ed.) (2003). The Oxford Handbook of Computational Linguistics. Oxford: Oxford University Press.

منابع فرعی :

-Butler, C. (1985). Computers in Linguistics. Oxford: Blackwell.

-Hartmann, R.R.K. (ed.) (2003). Lexicography: Critical Concepts, 3 Vols. London: Routledge.

-Hutchins, W.J. and Somers, H. L. (1992). An Introduction to Machine Translation. London: Academic Press.

-Hartmann, R.R.K. (1996). Lexicography as an Applied Linguistics Discipline, in: Solving Language Problems, ed. by R. R. K. Hartmann. Exeter: University of Exeter Press.

-Jurafsky, D. and Martin, J. (2000). Speech and Language Processing: An Introduction to Natural Language Processing, Computational Linguistics and Speech Recognition. New Jersey: Prentice-Hall.

-Kipfer, B.A. (1984). Workbook on Lexicography. Exeter: University of Exeter.

-Mills, J. (1996). Computers in Applied Linguistics in: Solving Language Problems, ed. by R. R. K. Hartmann. Exeter: University of Exeter Press.

-Smith, G. W. (1991). Computers and Human Language. Oxford: Oxford University Press.

-عاصمی، م. (۱۳۷۲). کاربرد کامپیوتر در زبان‌شناسی و فرهنگ‌نگاری، پژوهشگران ۴. تهران: موسسه-
ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

- عاصی، م. (۱۳۷۳). طرح ایجاد پایگاه داده‌های زبان فارسی، اطلاع رسانی، دوره ۱۱، شماره ۱. تهران: موسسه‌ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- عاصی، م. (۱۳۷۲). پردازش متن فارسی با کامپیوتر، پژوهشگران ۱۲. تهران: موسسه‌ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- عاصی، م. (۱۳۸۴). پایگاه داده‌های زبان فارسی در اینترنت، پژوهشگران ۱۳. تهران: موسسه‌ی مطالعات و تحقیقات فرهنگی.

زبان شناسی شناختی Cognitive Linguistics

تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-	تعداد واحد نظری : ۲
پیشنیاز : -	نوع درس : اختیاری

هدف درس:

بررسی جنبه های شناختی زبان به عنوان یک نظام و مطالعه ی رابطه ی بین زبان و ذهن.

رئوس مطالب :

- ۱- معرفی مبانی نظری زبان شناسی شناختی
- ۲- بررسی مفاهیم شناخت، استعاره و مجاز، تعبیر، نسبیّت زبانی و شناخت، بعد مکانی و زمان، تصویرگونگی، طرحواره های تصویری
- ۳- بررسی رابطه ی زبان و ذهن، چارچوب های ذهنی و مقوله بندی زبانی
- ۴- بررسی دستور شناختی و روش های تحقیق در زبان شناسی شناختی

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید : -

منابع اصلی :

- Croft, W. and Cruse, D. A. (2004). Cognitive Linguistics. Cambridge: CPU.
- Lee, D. (2002). Cognitive Linguistics: An Introduction. Oxford: Oxford University Press.

منابع فرعی:

- Fauconnier, G. and Sweetser, E. (1996). Spaces, Worlds, and Grammar. Chicago: The University of Chicago Press.

- Gentner, D. and Golden-Meadow, S. ed. (2003). *Language in Mind*. The MIT Press.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (1999). *Philosophy in the Flesh: the Embodied Mind and its Challenges to Western Thought*. New York: Basic Books.
- Lakoff, G. (1987). *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Langacker, R. W. (2002). *Concept, Image, and Symbol: The Cognitive Basis of Grammar*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Hurford, J. R. (2007). *The Origins of Meaning: Language in the Light of Evolution*. Oxford: Oxford University Press.
- Talmy, L. (2000). *Toward a Cognitive Semantics*. Vols. I and II. MIT Press.
- Taylor, J. R. (1995). *Linguistic Categorization*. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press.

اصول دستور زبان

Fundamentals of Grammar

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین : --
نوع درس : اختیاری	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی مفاهیم بنیادی ساختواژه و نحو ، ماهیت روابط نحوی و انواع ساخت‌های نحوی فارغ از گرایش نظری خاص.

رئوس مطالب :

- ۱- حوزه ی واژگان و ساختواژه
- ۲- واژگان، مفاهیم و روابط دستوری
- ۳- واحدهای دستوری : گروه و جمله
- ۴- مقولات واژگانی: اسم، فعل، صفت ، قید و حرف اضافه
- ۵- پیوندهای ساختی گروه

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- گلفام، ار. (۱۳۸۵). اصول دستور زبان. تهران: سمت.

-Hageman, L. (1997). Elements of Grammar. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

منابع فرعی:

- مشکوه الدینی، م. (۱۳۸۴). دستور زبان فارسی: واژگان و پیوندهای ساختی. تهران: سمت.
- Givon, T. (1979). On Understanding Grammar. New York: Academic Press.
- Huddleston, R. (1984). Introduction to the Grammar of English. New York: CUP.
- Jespersen, O. (1925/1963). The Philosophy of Grammar. London: George Allen & Unwin.

زبان شناسی روان شناختی Psycholinguistics

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اختیاری	پیشنیاز : -

هدف درس:

بررسی و شناخت جنبه های مختلف روان شناختی تولید و درک زبان.

رئوس مطالب :

- ۱- معرفی مبانی نظری و مفاهیم کلیدی روانشناسی زبان
- ۲- بررسی رویکردهای عمده روان شناسی زبان در تحلیل زبان (اکتسابی و یا ذاتی بودن دانش زبانی)
- ۳- چگونگی پردازش ذهنی در فهم زبان طبیعی
- ۴- فرایندهای ذهنی در تولید زبان
- ۵- دستور ذهنی
- ۶- بررسی رابطه بین زبان و تفکر
- ۷- بررسی فرایند یادگیری زبان کودک
- ۸- بررسی مطالعات یادگیری زبان توسط حیوانات
- ۹- مقایسه یادگیری زبان کودکان و بزرگسالان
- ۱۰-مقایسه یادگیری زبان اول و زبان دوم
- ۱۱-معرفی مبانی زبان اشاره
- ۱۲- زبان شناسی عصب شناختی (رشد مغز، بررسی رابطه ی بین زبان و مغز، اختلالات زبانی)

روش ارزشیابی :

پروژه	آزمون نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
+	+	-	+

بازدید:-

منابع اصلی :

-Field, J. (2004). Psycholinguistics: The Key Concepts.

London: Routledge.

-استاینبرگ، د. (۱۳۸۶). در آمدی بر روان‌شناسی زبان. ترجمه از ارسالان گلغام. تهران، سمت.

منابع فرعی:

-Carroll, D. W. (1994). Psychology of Language. Pacific Grove: Brooks

Cole.

-Jay, T. B. (2003). Psychology of Language. Englewood Cliffs: Prentice Hall.

-ایچیسون، ج. (۱۳۶۴). روان‌شناسی زبان. ترجمه از حاجتی، ع. تهران: امیرکبیر.

مطالعات دانشمندان ایرانی و مسلمان در باره ی زبان
Study of Iranian and Islamic Scholars on Language

تعداد واحد نظری : ۲	تعداد واحد عملی : - حل تمرین :-
نوع درس : اختیاری	پیشنیاز : -

هدف درس :

بررسی نظریات و تحقیقات دانشمندان ایرانی و مسلمان در باره ی حوزه های مختلف زبانی.

رئوس مطالب :

بررسی نظریات و دیدگاه های:

- ۱- خلیل بن احمد در مورد واژه شناسی و فرهنگ نگاری
- ۲- سیویه فارسی در باره ی دستور زبان (نحو و آواشناسی) عربی
- ۳- ابن سینا در باره ی آواشناسی زبان عربی و برخی آواهای زبان فارسی
- ۴- ابوریحان بیرونی در باره ی فرهنگ و واژه شناسی زبان های ایرانی
- ۵- عبدالقاهر گرگانی راجع به اصول علم بلاغت
- ۶- خواجه نصیرالدین طوسی راجع به منطق و لغت
- ۷- شمس قیس رازی در باره ی وزن شعر فارسی و عربی
- ۸- سیوطی در باره ی علم لغت و نحو

روش ارزشیابی :

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
+	-	+	+

بازدید:-

منابع اصلی :

- ابن سینا، ا.ع. ح. (۱۳۴۸). مخارج الحروف یا اسباب حدوث الحروف، ترجمه و تصحیح از ناتل خانلری، پ. تهران: انتشارات بنیاد فرهنگ ایران.
- بخدی ناصف، ع. (۱۳۵۹). سیویه پیشوای نحوین، ترجمه از فاضلی، م. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
- سهیلی، ا. (۱۳۵۷). اشاره‌ای به نظریه‌های زبان‌شناختی بوعلی سینا، پژوهشنامه (۳). تهران: انتشارات فرهنگستان زبان ایران.
- قیس رازی، ش. (۱۳۳۵). المعجم فی معاییر اشعار العجم، تصحیح مدرس رضوی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- نصیرالدین طوسی، ا. ج. م. ح. (۱۳۲۶). اساس الاقتباس، تصحیح مدرس رضوی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- مقالات مربوط به بررسی‌های زبان‌شناسی در اسلام. (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه‌ی اسلامی، ج ۳. تهران: نشر مرکز.

منابع فرعی:

- دهخدا، ع. ا. (۱۳۷۳). مقدمه‌ی لغت نامه. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- روینز، آر. اچ. (۱۳۷۰). تاریخ مختصر زبان‌شناسی، ترجمه از حق‌شناس، ع. م. تهران: نشر مرکز.
- صفا، ذ. (۱۳۵۱). تاریخ ادبیات در ایران. تهران: انتشارات ابن سینا.
- مشکوه‌الدینی، م. (۱۳۷۳). سیر زبان‌شناسی. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
- یارشاطر، ا. (۱۳۵۴). دانشنامه ایران و اسلام. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- Versteegh, K. (1997). Landmarks in Linguistic Thought: The Arabic Linguistic Tradition. London: Routledge.